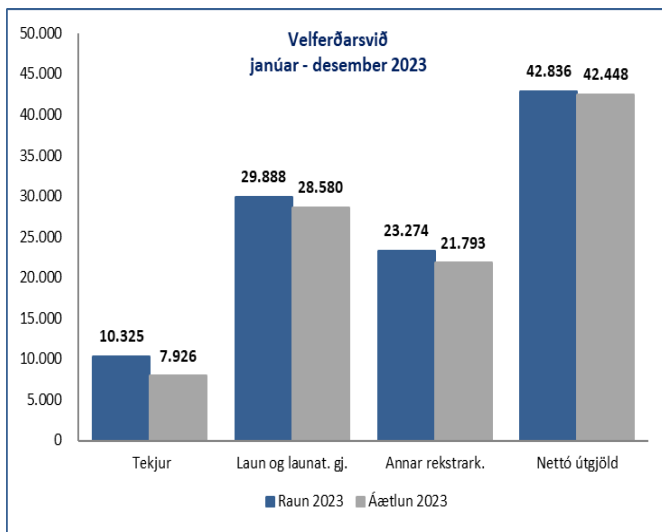

1.5 Velferðarsvið

Rekstur VEL (m.kr.)	Raun 2023	Áætlun 2023	Frávik	%
Tekjur	10.325	7.926	2.399	30,3%
Laun og launatengd gjöld	29.888	28.580	1.308	4,6%
Annar rekstrarkostnaður	23.274	21.793	1.480	6,8%
Nettó útgjöld	42.836	42.448	389	0,9%

skýrist helst af endurgreiðslu frá ríkinu vegna 15. gr. laga um félagsþjónustu sem var 954 m.kr. hærri en áætlun. Endurgreiðsla að fjárhæð 230 m.kr. frá ríkinu fyrir 15.gr. laga og fyrir börn með fjölþættan vanda. Tekjur Droplaugarstaða voru 188 m.kr. hærri en áætlun gerði ráð fyrir m.a vegna hækkunar daggjalds og RAI mats.

Laun og launatengd gjöld voru 1.308 m.kr. umfram fjárheimildir eða 4,6%. Frávik skýrist meðal annars af orlofsuppgjöri sem ekki var áætlað fyrir, alls 332 m.kr. á árinu. Frávik skýrist einnig af fjölþættum vanda í búsetu fatlaðs fólks, álagi í kjörnum og veikindum starfsmanna. Meðalveikindahlutfall á velferðarsviði var 7,5% á tímabilinu sem samsvarar 181 stöðugildi. Langtímaveikindi voru 2,1% á árinu sem samsvarar 51 stöðugildi en 328 einstaklingar voru í langtímaveikindum á árinu.

Annar rekstrarkostnaður var 1.480 m.kr. umfram fjárheimildir eða 6,8%. Frávik skýrist að stærstum hluta af þjónustu við börn og ungmenni með alvarlegar þroska- og geðraskanir. Gjöld vegna vistunar barna með alvarlegar þroska- og geðraskanir (fjölþættan vanda) voru á tímabilinu 2.713 m.kr. eða 856 m.kr. umfram fjárheimildir eða 46%. Annars vegar er um að ræða vistanir á vegum miðstöðva vegna fatlaðra barna og ungmenna og hins vegar er um að ræða börn sem eru vistuð á vegum Barnaverndar Reykjavíkurborgar. Skammtímavistun fyrir börn á vegum Barnaverndar voru 187 m.kr. umfram fjárheimildir. Frávik skýrist af 135% nýtingu úrræðis á tímabilinu. Kostnaður við stuðningsfjölskyldur vegna barna í félagslegum vanda var 87 m.kr. umfram fjárheimildir eða 102%. Stoðþjónusta var 78 m.kr. umfram fjárheimildir eða 31%. Rekja má yfirfrávikin til lagabreytinga og reglubreytinga Reykjavíkurborgar í samræmi við lög.

Myndin hér til hliðar og taflan fyrir neðan sýnir niðurstöðu í rekstri velferðarsviðs fyrir tímabilið janúar - desember 2023 í samanburði við fjárheimildir (endurskoðaða áætlun) ársins. Prósentuhlutföll í töflu lýsa frávikum frá raun niðurstöðu miðað við endurskoðaða áætlun (hér eftir nefnd áætlun). Allar tölur eru í milljónum króna.

Nettó útgjöld velferðarsviðs í heild voru 42.836 m.kr. sem var 389 m.kr. umfram fjárheimildir eða 0,9%. Fjárhagsaðstoð var 2.641 m.kr. eða 25% innan fjárheimilda og sérstakur húsnæðisstuðningur var 1.505 m.kr. eða 2% innan fjárheimilda. Ríkið endurgreiðir sveitarfélögum veitta aðstoð vegna erlendra ríkisborgara í samræmi við 15. gr. laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga, upphæðin fyrir tímabil janúar - desember var 1.894 m.kr. m.v. um 1.000 einstaklinga á mánuði. Frávik skýrist helst af þjónustu við börn og ungmenni með alvarlegar þroska- og geðraskanir sem voru 458 m.kr., búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk, fyrir heimilisláusa og einstaklinga með miklar og flóknar þjónustuþarfir sem voru 252 m.kr., vistgreiðslum barnaverndar sem voru 441 m.kr. og stuðnings- og stoðþjónusta sem var 295 m.kr. umfram fjárheimildum.

Tekjur voru 2.399 m.kr. hærri en áætlun gerði ráð fyrir sem

Þjónustubættir Velferðarsviðs

Þjónustubættir VEL (m.kr.)	Tekjur	Áætlun 2023	Frávik	Laun og launat. gjöld	Áætlun 2023	Frávik	Annar kostnaður	Áætlun 2023	Frávik	Nettó útgjöld	Áætlun 2023	Frávik	%
Stjórnsýsla, sérfræðisþjónusta og ráðgjöf	155	1	155	4.542	4.687	-145	1.302	1.136	166	5.689	5.822	-133	-2%
Fjárhagsaðstoð	1.904	949		61	0		4.484	4.460		2.641	3.510	-869	-25%
Húsnæðisstuðningu	0	0		0	0		1.506	1.539		1.506	1.539	-33	-2%
Samningar, framlög og styrkir	222	64	158	46	43	3	5.823	5.367	456	5.647	5.346	301	6%
Búsetuþjónusta	290	89	201	12.325	11.815	510	1.318	1.374	-57	13.352	13.100	252	2%
Félagsmiðstöðvar	99	94	5	301	337	-36	466	417	50	668	659	9	1%
Dagþjónusta	205	192	13	814	689	125	98	239	-141	707	737	-29	-4%
Heimahjúkrun	2.572	2.436	135	2.076	1.892	185	495	544	-49	0	-1	0	-70%
Heimastuðningur	169	194	-25	2.549	2.512	37	345	454	-108	2.725	2.772	-47	-2%
Hjúkrunarheimili	1.968	1.804	164	1.781	1.582	199	574	489	85	386	266	120	45%
Þjónustuíbúðir	197	185	11	1.243	1.132	111	284	291	-7	1.331	1.238	93	8%
Hælisleitendur og fíttamannaverkefni	1.355	1.111	244	642	538	105	719	674	45	6	101	-95	-94%
Vistgreiðslur	230	0	230	0	0	0	2.219	1.548	672	1.989	1.548	441	29%
Stuðnings- og stoðþjónusta	111	38	73	2.414	2.371	44	1.191	866	325	3.495	3.200	295	9%
Framleiðslueldhús	323	329	-6	294	258	36	342	267	75	313	196	117	60%
Virkniverkefni	26	25	1	145	132	13	39	59	-20	158	167	-8	-5%
NPA	407	381	25	0	0	0	1.630	1.596	34	1.224	1.215	9	1%
Rafræn þjónusta	21	0	21	271	267	4	90	70	20	339	337	3	1%
Önnur Verkefni	71	33	38	383	326	57	348	403	-56	660	696	-36	-5%
Samtals	10.325	7.926	1.445	29.888	28.580	1.247	23.274	21.793	1.489	42.836	42.448	389	0,92%

Helstu frávik

Búsetuþjónusta sviðsins, þ.e. búsetuþjónusta fyrir fatlað fólk, fyrir heimilislausa og einstaklinga með miklar og flóknar þjónustubættir, var 252 m.kr. umfram fjárheimildir eða 2%. Frávik skýrist einnig af fjölbættum vanda í búsetu fatlaðs fólks, álagi í kjörnum og veikindum starfsmanna en sífellt er unnið að lausnum í samráði við mannauðsþjónustu sviðsins. Meðalveikindahlutfall var 7,6% á tímabilinu sem samsvarar 74 stöðugildum. Langtímaveikindi voru 1,9% á tímabilinu sem samsvarar 19 stöðugildum. Frávik vegna orlofsuppgjors var 173 m.kr. á tímabilinu sem er ekki áætlað fyrir.

Samningar, framlög og styrkir voru 301 m.kr. umfram fjárheimildir eða 6%. Frávik skýrist að stærstum hluta af vistunum fyrir börn og ungmenni með alvarlegar þroska- og geðraskanir eða 271 m.kr. Akstursþjónusta fyrir aldraða, fatlað fólk og ferðaþjónusta blindra voru 68 m.kr. umfram fjárheimildir eða 6%.

Hjúkrunarheimili voru 120 m.kr. umfram fjárheimildir eða 45%. Droplaugarstaðir voru 81 m.kr. umfram fjárheimildir eða 41%. Tekjur voru 188 m.kr. hærrí en áætlun gerði ráð fyrir vegna hærri daggjalda vegna kjarasamningahækkana og vegna hækkunar á RAI mati. Laun og launatengd gjöld voru 206 m.kr. umfram fjárheimildir. Greidd laun vegna veikindaafleysinga voru um 25 m.kr. en daggjöld standa ekki undir þeim kostnaði. Meðalveikindahlutfall var 6,1% á tímabilinu sem samsvarar 7 stöðugildum. Langtímaveikindi voru 1,6% á tímabilinu sem samsvarar 2 stöðugildum. Óskað verður eftir bætingu upp í þennan kostnað frá Sjúkratryggingum Íslands. Frávik skýrist einnig af rekstri MND deildar en búið er að óska eftir endurskoðun daggjalda sem Sjúkratryggingar greiða. Um 50 m.kr. vantar á ársgrundvelli. Málið var afgreitt frá Sí í desember og fékkst 35,7 m.kr. eingreiðsla upp í þann kostnað.

Seljahlið var 39 m.kr. umfram fjárheimildir eða 57%. Ein helsta skýringin er sú að Seljahlið er óhagstæð rekstrareining, en búið er að fækka rýmum á hjúkrunardeild úr 20 í 18. Meðalveikindahlutfall var 8,5% á tímabilinu og langtímaveikindi voru 3,9%. Sjúkratryggingar Íslands hafa gert samkomulag við Reykjavíkurborg um að fresta frekari framkvæmd uppsagnar á samningi um rekstur og þjónustu hjúkrunarheimilisins, til og með 31. ágúst 2024. Lögð er áhersla á fulla nýtingu allra rýmanna.

Þjónustuíbúðir voru 93 m.kr. umfram fjárheimildir eða 8%. Breytingar voru gerðar í áætlun 2024 en starfsmenn ekki færðir á réttan þjónustubætt, því þarf að skoða þjónustuíbúðir og heimastuðninginn saman. Mikil breyting hefur verið á íbúasamsetningu þjónustuíbúða undanfarin ár og fólk með fjölbættan vanda (fíkni- og geðvanda) orðinn stærri hluti íbúa. Meðalveikindahlutfall var 8,8% á tímabilinu sem samsvarar 11 stöðugildum. Langtímaveikindi voru 2,9% á tímabilinu sem samsvarar 4 stöðugildum. Frávik vegna orlofsuppgjors var 16,1 m.kr. á tímabilinu sem er ekki áætlað fyrir.

Þjónusta við flóttafólk og hælisleitendur var greidd eftir þjónustusamningi við félags- og vinnumarkaðsráðuneytið. Tekjur vegna þjónustu við hælisleitendur námu 1.086 m.kr. og gjöldin voru 1.068 m.kr. Á hverjum degi voru að meðaltali 228 einstaklingar í þjónustu hjá velferðarsviði. Tekjur vegna þjónustu við flóttafólk voru 265 m.kr. en Vinnuálastofnun hefur ekki ennþá lokið yfirferð á síðasta ársfjórðungi 2023. Á árinu voru 1.316 einstaklingar að meðaltali með þjónustu á mánuði. Vinnuálastofnun tók við verkefninu á árinu og gert er ráð fyrir lokagreiðslan komi í mars 2024. Ætla má að útistandandi viðbótartekjur Reykjavíkurborgar nemi um 60-80 m.kr.

Vistgreiðslur barnaverndar voru í heild 441 m.kr. umfram fjárheimildir eða 29%. Frávik skýrist af vistun barna á grundvelli 84. gr. barnaverndarlaga þar sem börn með fjölbættan vanda eru vistuð utan heimilis. Tíu börn í forsjá barnaverndar og tíu börn í forsjá foreldra dvöldust í Klettabæ. Einnig er mikil hækkun á kostnaði fyrir hvíldardvöl í einkaúrræði í forsjá foreldris

vegna samtals 8 barna. Meðferðaheimilum Barnaverndarstofu hefur verið lokað, einu af öðru á undanförunum áratugum en kostnaði vegna vistana velt yfir á sveitarfélögin.

Stuðnings- og stoðþjónusta, skammtíamavistanir og stuðningsfjölskyldur voru 295 m.kr. umfram fjárheimildir eða 9%. Þar af voru skammtíamavalið fyrir börn 58,7 m.kr. umfram fjárheimildir. Kostnaður við stuðningsfjölskyldur vegna barna í félagslegum vanda var 87 m.kr. umfram fjárheimildir eða 102% og stuðningsfjölskyldur vegna fatlaðra barna 41 m.kr. umfram fjárheimildir eða 24%. Stuðningsþjónusta í heild sinni var 63 m.kr. umfram fjárheimildir eða 7% og stoðþjónusta var 97 m.kr. umfram fjárheimildir eða 38%. Rekja má yfirfrávikin til lagabreytinga og reglubreytinga Reykjavíkurborgar í samræmi við lög um þjónustu við fatlað fólk með langvarandi stuðningsþarfir nr. 38/2018 og lög um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991. Meðalveikindahlutfall var 6,8% á tímabilinu sem samsvarar 12 stöðugildum. Langtímaveikindi voru 2,6% á tímabilinu sem samsvarar 5 stöðugildum. Frávik vegna orlofsuppgjörs var 31,7 m.kr. á tímabilinu sem er ekki áætlað fyrir.

Framleiðslueldhúsið var 117 m.kr. umfram fjárheimildir eða 60%. Frávik skýrist af 2,1% aukningu á árinu í afgreiddum máltíðum sem leiðir til hækkunar hráefniskostnaðar. Auk þess var byrjað að bjóða upp á grænmetisfæði og salatbar sem krefst meiri mönnunar. Frávik skýrist einnig af uppsöfnuðu orlofi sem verið er að vinna ofan af með tímabundinni aukinni mönnun. Þjónustan er hluti af 3.gr. í reglum Reykjavíkurborgar um stuðningsþjónustu sem er í samræmi við 3. gr. 40. gr. laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga.

Málefni fatlaðs fólks

Málefni fatlaðs fólks (m.kr.)	Raun 2023	Áætlun 2023	Frávik	%
Tekjur	794	480	315	65,6%
Laun og launat. gj.	13.568	12.978	590	4,5%
Annar rekstrark.	7.113	6.755	358	5,3%
Nettó útgjöld	19.887	19.254	634	3,3%

Nettó útgjöld velferðarsviðs Reykjavíkurborgar í málefnum fatlaðs fólks voru 19.887 m.kr. sem var 634 m.kr. umfram fjárheimildir eða 3,3%. Tekjur voru 794 m.kr. eða um 315 m.kr. hærrí en áætlun gerði ráð fyrir. Frávik skýrist af greiðslum frá félags- og vinnumarkaðsráðuneytinu vegna samninga um

öryggisþjónustu og vistun barna með alvarlegar þroska- og geðraskanir. Laun og launatengd gjöld voru 13.568 m.kr. eða 590 m.kr. umfram fjárheimildir eða 4,5% sem skýrist helst af miklu uppsöfnuðu orlofi sem starfsfólk tók út á fyrsta ársfjórðungi, orlofsuppgjöri og veikindum. Kostnaður vegna langtímaveikinda á árinu var 200 m.kr. en áætlun 92 m.kr. Annar rekstrarkostnaður var 7.113 m.kr. sem var 358 m.kr. eða 5,3% umfram fjárheimildir. Frávik skýrist helst af vistun barna með alvarlegar þroska- og geðraskanir 440 m.kr. umfram fjárheimildir á árinu. Meðalveikindahlutfall var 8,1% á tímabilinu og langtímaveikindi voru 2,1% á árinu sem endurspeglast ekki í áætlun.

1.5.1 Velferðarsvið – bundnir liðir

Bundnir liðir VEL (m.kr.)	Raun 2023	Áætlun 2023	Frávik	%
Tekjur	1.904	949	954	100,5%
Gjöld	6.050	5.998	52	0,9%
Nettó útgjöld	4.147	5.049	-903	-17,9%

Taflan hér til hliðar sýnir niðurstöðu á bundnum liðum velferðarsviðs, þ.e. prósentuhlutföll í töflu lýsa frávikum frá raun niðurstöðu m.v. áætlun. Allar tölur eru í milljónum króna.

Gjöld bundinna liða voru 6.050 m.kr. sem var 52 m.kr. eða 0,9% umfram fjárheimildir. Nettó gjöld vegna fjárhagsaðstoðar námu 2.624 m.kr. og nettó gjöld vegna sérstaks húsnæðisstuðnings námu 1.506 m.kr. Áætluð endurgreiðsla frá ríkinu vegna 15. gr. laga um félagsþjónustu er metin fyrir tímabilið janúar - desember 2023, 949 m.kr. Niðurstaða bundinna liða er því metin 903 m.kr. innan fjárheimilda eða 17,9%.

Fjárhagsaðst. (m.kr.)	Raun 2023	Áætlun 2023	Frávik	%
Framfærslustyrkur	3.362	3.318	44	1,3%
Áætlaðar tekjur v. endurgreiðslu 15 gr.	-1.894	-949	-945	99,6%
Heimildargreiðslur fjárhagsaðstoðar	684	760	-75	-9,9%
Heimildargreiðslur - Átaksverkefni	418	233	185	79,5%
Heim.gr. 16.gr. A aðstoð v/barna	54	139	-85	-61,2%
Nettó útgjöld	2.624	3.500	-877	-25,0%

Fjárhagsaðstoð: Gjöld vegna fjárhagsaðstoðar voru 4.518 m.kr. á árinu sem var 68 m.kr. umfram fjárheimildir eða 1,5%. Ríkið endurgreiðir sveitarfélögum veitta aðstoð vegna erlendra ríkisborgara í samræmi við 15. gr. laga nr. 40/1991 um félagsþjónustu sveitarfélaga. Upphæðin fyrir tímabilið janúar - desember er metin 1.894 m.kr. Með tilliti til áætlaðrar endurgreiðslu eru gjöld vegna fjárhagsaðstoðar 2624 m.kr. sem er 877 m.kr. innan fjárheimilda eða 25%.

Framfærslustyrkur nam 3.362 m.kr. sem var 44 m.kr. eða 1,3% umfram fjárheimildir. Notendum hefur fækkað um 92 frá því á sama tímabili í fyrra eða dregist saman um 2,7% og eru nú 3260 einstaklingar sem hafa fengið framfærslustyrk á tímabilinu janúar til desember

Notendur fjárhagsaðstoðar (fjöldi)	Fjöldi jan-des 2023	Fjöldi jan-des 2022	Br. milli ára	%
Fjárhagsaðstoð alls	4.456	4.558	-102	-2,2%
Fjárhagsaðstoð 6 mán eða lengur	860	839	21	2,5%
Framfærslustyrkur	3.260	3.352	-92	-2,7%
Heimildargreiðslur fjárhagsaðstoðar	2.849	3.212	-363	-11,3%

2023. Fjöldi notenda sýnir uppsafnaðan fjölda notenda á tímabilinu samanborið við sama tímabil í fyrra en línuritíð sýnir fjölda í hverjum mánuði.

Heimildargreiðslur voru með samtals gjöld 1.156 m.kr. Heimildargreiðslur fjárhagsaðstoðar voru 684 m. kr. sem var 75 m.kr. innan fjárheimilda eða 9,9%. Heimildargreiðslur vegna átaksverkefna námu 418 m.kr. og voru 233 m.kr. umfram fjárheimildir eða 79,5%. Launakostnaður og rekstur vegna atvinnu- og virknimiðlunar greiðist af átaksverkefnum og skýrir hvers vegna kostnaður fer umfram fjárheimildir. Einnig var millifærður kostnaður vegna starfsþjálfunarsamninga einstaklinga. Kostnaður tengdur rekstri Virknihúss og starfsþjálfunarsamningum nemur 153,6 m.kr. Án kostnaðar vegna atvinnu- og virknimiðlunar er heildarkostnaður vegna átaksverkefna 264 m.kr. sem er 31 m.kr. umfram fjárheimildir.

Heimildargreiðslur 16. gr. reglna Reykjavíkurborgar um fjárhagsaðstoð vegna aðstoðar til barna voru innan fjárheimilda um 54 m.kr. eða 85% innan fjárheimilda. Heimildargreiðslur í heild voru því 25 m.kr. innan fjárheimilda.

Heimildargreiðslum til notenda á fjárhagsaðstoð hefur fækkað ásamt fjölda notenda með framfærslustyrk. Fjöldi þeirra sem fengu heimildargreiðslur 2023 var 2.849 sem er fækkun um 363 notendur og hefur dregist saman um 11,3% miðað við árið 2022.

Grunnfjárhæð fjárhagsaðstoðar til framfærslu var hækkuð um 5%. Reglurnar tóku gildi frá og með 1. júlí 2023. Áætlað var að aukin gjöld við breytinguna nemi um 90 m.kr. fyrir tímabilið júlí – desember 2023.

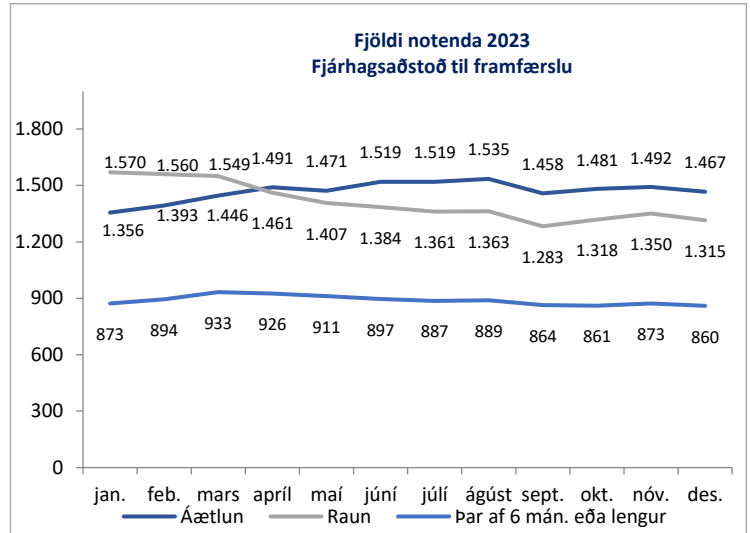
Sérstakur húsnæðisstuðningur: Gjöld voru 1.506 m.kr. sem var 33 m.kr. eða 2,2% innan fjárheimilda.

Sérstakur húsnæðisstuðningur	Raun 2023	Áætlun 2023	Frávik	%
Sérstakur húsnæðisstuðningur	654	696	-43	-6,1%
Sérstakur húsnæðist. félagsl. húsn.	852	843	9	1,1%
Nettó útgjöld	1.506	1.539	-33	-2,2%

Notendur sérstakur hús. (fjöldi)	Fjöldi jan-des 2023	Fjöldi jan-des 2022	Br. milli ára	%
Sérstakur húsnæðisstuðningur	2.373	2.351	22	0,9%
Sérstakur húsnæðist. félagsl. húsn.	2.199	2.146	53	2,5%

Sérstakur húsnæðisstuðningur fyrir leigjendur í félagslegu húsnæði var 852 m.kr. sem var 9 m.kr. eða 1,1% umfram fjárheimildir. Notendum með sérstakan húsnæðisstuðning í félagslegu húsnæði fjölgaði um 53 frá sama tímabili 2022.

Tekjumörk voru hækkuð um 7,4% í samræmi við lög um húsnæðisbætur. Reglurnar tóku gildi frá og með 1. janúar 2023. Afturvirk leiðrétting vegna fyrstu þriggja mánaða ársins sem greidd var í apríl nam 34,9 m.kr. eða um 11,6 m.kr. hækkun gjalda á mánuði. Tekjumörk sérstaks húsnæðisstuðnings voru hækkuð um 2,5% til viðbótar í samræmi við hækkun tekjumarka ríkisins í lögum um húsnæðisbætur. Seinni hækkunin tók einnig gildi frá 1. janúar 2023 og nemur því heildarhækkun tekjumarka á árinu 2023 9,9%. Afturvirk leiðrétting á tekjumörkum var framkvæmd í júlí 2023.

Sérstakur húsnæðisstuðningur fyrir leigjendur á almennum leigumarkaði var 654 m.kr. eða 43 m.kr. innan fjárheimilda. Notendum fjölgaði um 22 frá sama tímabili og í fyrra. Taflan sýnir uppsafnaðan fjölda á tímabilinu samanborið við uppsafnaðan fjölda á sama tímabili í fyrra. Línuritíð sýnir fjölda notenda í hverjum mánuði.

